

NLAS HØSTKONFERANSE

DRØMMENES DAG

«Drømmer må ikke nødvendigvis realiseres, men de er viktige redskaper og drivkrefter i livene våre.» Med blant annet disse ordene åpnet Anne Bertine Fagerheim NLAs høstkonferanse, «Drømmenes hage», fredag 30. september.

TEKST:

Anne Tibballs
 landskapsarkitekt M/NLA

Den kinesiske landskapsarkitekten Kongjian Yu var konferansens hovedtaler. Han er leder av det prisbelønte landskapsarkitektkontoret Turenscape med 600 medarbeidere, grunnlegger og dekan ved Peking-universitets landskapsarkitektskole, sjefsredaktør av tidsskriftet LA China og har Phd fra Harvard. Forventningene hos publikum i Vulkanhallen, Arkitekturfestival-arenaen, var høye.

Noe som få forventet, var samspillet som oppstod mellom foredraget hans og foredraget til hagebruker Marianne Leisner.

Som første taler formidlet Leisner sine drømmer om bærekraft gjennom hagedyrkning. «Permakulturen som verktøy og arbeidsfilosofi» var tittelen på foredraget.

– Permakultur handler om bevisst bruk av økologiske prinsipper i forming av bærekraftige menneskelige bosetninger, forklarte hun og presenterte økologiske hager som hun har utformet og arbeidet i.

Hun viste hvordan en helhet av slike små prosjekter kan løse miljøkrisen og matvarekrisen. Ved siden av å gi mangfoldige økosystemer og å redusere transport, kan

lokalt hagejordbruk brødfø dobbelt så mange som industrijordbruk, fortalte hun med en FN-rapport som kilde. Leisner fokuserte på at løsningene ligger i design av helhetlige systemer, hvor restprodukter blir en ressurs heller enn avfall og stedets naturgitte kvaliteter bringes fram.

Der Leisner viste hvordan dette realiseres i private hager, ga Kongjian Yu oss eksempler fra en annen skala. Han viste store prosjekt utført for mektige oppdragsgivere i Kina. Men prinsippene hos de to var i stor grad de samme: å utvikle designstrategier basert på naturens prosesser, å se at det naturlig fungerende er estetisk, å verdsette naturens produktivitet, og å unngå å gjøre mer enn nødvendig, men heller små avgjørende grep, var prinsipp begge trakk fram.

Ikke bare prosjektene, men også ordene Kongjian Yu brukte for å forklare sin visjon var store:

– **A revolution is needed!**
 «The Big Foot Revolution» kaller Yu endringen han kjemper for. «Big Foot»

er et bilde på det å gi rom for naturens prosesser. Motsetningen er «Little Foot» – den kinesiske damens fot som ble bundet fordi samfunnet verdsatte den konstruerte

lille formen heller enn den naturlige og funksjonelle store. Han mener våre omgivelser har blitt formet på samme måte som damers føtter, etter en estetikk som ikke gir rom for de naturlige prosessene. Han setter den urbane sivilisasjons definisjon av skjønnhet opp mot naturens

iboende mål om produksjon og overlevelse.

– Vi må gi slipp på den ornamentale estetikken, og se at det naturlige er både vakkert og meningsfylt, uttrykte Kongjian Yu fra scenen.

Raske drømmer, og mareritt

Dagen fortsatte med kjappe slides. Seks innledere fikk fem minutter hver til å dele sine drømmer. Vi fikk presentert visjoner om «shared space», om miljøbydelen Strømsø og om hager inspirert av ulike kunstformer, og realiserte drømmer om eget kontor, egne prosjekter og et fullendt yrkesliv.

På scenen kom så Line Ramstad. Med

“ Kan vi drømme sammen? ”

Axel Sømme

- Gjennom å behandle det grønne med omsorg, helbreder vi mennesker og jorda på en gang, forklarte en engasjert Marianne Leisner (t.v.). Landskapsarkitektur er profesjonen som kan lede revolusjonen; som kan helbrede og gjenskape jorda, sa Kongjian Yu. Foto: Lone Kjerseim/NLA

sin personlige tone delte hun erfaringer fra arbeidet i Ga Yaw Ga Yaw, organisasjonen hun har startet i Thailand. Hun som lever ut drømmen sin i en karenisk flyktninglandsby på grensen til Burma, og bygger skoler og andre byggverk sammen med lokale medarbeidere.

En filmsnutt om forfølgelsen av karenfolket viste oss hvilket mareritt mange rundt henne har gjennomlevd.

Kontrasten mellom den destruktive tilværelsen for karene i Burma og skaperviljen som finnes i Ga Yaw Ga Yaw, var slående. Etter de sterke historiene, fortalt med Ramstads sprudlende engasjement, satt få tilskuere urørte tilbake.

Kunst er realisering av drømmer

Å trekke kunstnere inn i det offentlige rom, er å realisere drømmer, mener Anne Beate Hovin. Som prosjektleder i Bjørvika Utvikling AS legger hun til rette for kunst i Oslos nye bydel. Hun presenterte konflikten mellom det sterke og rigide systemet byutviklingen skjer innenfor (for anledningen

kalt Gorillaen) og kunstneres arbeidsform.

- Vi er en del av Gorillaen, forklarte hun, og oppfordret landskapsarkitektene i salen til å gi kunstnere rom til å utføre sine oppdrag uten å stille krav om hva verkene deres skal oppnå.

Martin Berdahl Aamundsen viste eksempler på kunst som ikke følger krav, hverken fra Gorillaen eller andre. Som forlegger i Kontur forlag har han gitt ut

boka Street Art Norway, som har solgt stort.

- Gatekunst kan være lovlig eller ulovlig. Den er ofte kritisk til det etablerte og samfunnsengasjert, sa Aamundsen, men ville ikke forsøke å forklare denne kunstformen.

- Det eneste som er felles for gatekunst, er at det er opp til den enkelte kunstner hva han eller hun vil med kunstformen.

Foredragsrekken ble avsluttet av Tom Åge Myhren, profesjonell livsgnistrer. Han fortalte historien om Lucky Nærosset, tettstedet som ble reddet med fantasi, galskap, mot og humor. Myhren viste hvordan man kan oppnå nesten hva som helst med disse ingrediensene. ■

“ Vi må se at det naturlige er både vakkert og meningsfylt.

Kongjian Yu